

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

3	3	4	7
---	---	---	---

Exam. Code :

0	4	0	1
---	---	---	---

Master of Arts [Sociology] 1st Semester

(2123)

SOCIOLOGY OF FAMILY AND GENDER (In all Mediums)

Paper—SOC-R-412

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, including Question No. 1, which is compulsory and selecting **ONE** question from each Unit.

1. Write short notes on the following in about **30-35** words each :

- (i) Matrilineal family.
- (ii) Vogel and Bell on family.
- (iii) Masculinity.
- (iv) Gender Identity.
- (v) Difference between Sex and Gender.
- (vi) What is Feminism ?
- (vii) Radical feminism.
- (viii) Female foeticide.
- (ix) Two problems of elderly women.
- (x) What is bride burning ?

10×2=20

UNIT-I

2. Critically discuss symbolic interactionist perspective on family. 15
3. Discuss various functions of family. Write a note on Murdock's views on family. 15

UNIT-II

4. Discuss how gender stereotyping is perpetuated through the institution of family and media. 15
5. Write a note on concept of Gender identity. 15

UNIT-III

6. What is liberal feminism ? Discuss achievements of liberal feminism. 15
7. Define Post-Modern Feminism. How it is different from Radical Feminism ? 15

UNIT-IV

8. Do you think girl child faces neglect in Indian society ? Support your answer with examples. 15
9. Discuss the features of Domestic Violence Act. 15

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पांच प्रश्न करें, साथ ही प्र. नं. 1 जो कि अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करें।

1. निम्नलिखित पर लगभग 30-35 शब्दों में संक्षिप्त नोट लिखें :

- (i) मातृवंशीय परिवार।
- (ii) परिवार पर Vogel और Bell।
- (iii) पुरुषत्व।
- (iv) लैंगिक पहचान।
- (v) लिंग और लैंगिक के बीच अंतर।
- (vi) नारीवाद क्या है ?
- (vii) उग्र नारीवाद।
- (viii) कन्याभ्रूण हत्या।
- (ix) बुजुर्ग महिलाओं की दो समस्याएँ।
- (x) वधू दहन क्या है ?

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਪਰਿਵਾਰ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅੰਤ:ਕ੍ਰਿਆਵਾਦੀ ਪਰਿਪ੍ਰੇਖਣ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
3. ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਪਰਿਵਾਰ ਪਰ ਮਡਾਂਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਔਰ ਮੀਡਿਯਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਸੇ ਲੈਂਗਿਕ ਰੂਢਿਵਾਦਿਤਾ ਕੈਸੇ ਕਾਧਮ ਰਹਤੀ ਹੈ ? 15
5. ਲੈਂਗਿਕ ਪਹਚਾਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਾਰੀਵਾਦ ਕਯਾ ਹੈ ? ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਾਰੀਵਾਦ ਦੀ ਉਪਲਬਧਿਯੋਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
7. ਉਤਰ-ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਰੀਵਾਦ ਕੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਯਹ ਉਗ੍ਰ ਨਾਰੀਵਾਦ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭਿੰਨ ਹੈ ? 15

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਕਯਾ ਆਪਕੋ ਲਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀਯ ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਲੜਕਿਯੋਂ ਕੋ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਕਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਣ ਸਹਿਤ ਅਪਨੇ ਉਤਰ ਕਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ। 15
9. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਔਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਗਭਗ 30-35 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 - (i) ਵਿਆਹੁਤਾ ਪਰਿਵਾਰ।
 - (ii) ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ Vogel ਅਤੇ Bell।
 - (iii) ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ।

- (iv) ਜੇਡਰ ਪਛਾਣ।
- (v) ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੇਡਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ।
- (vi) ਨਾਰੀਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ?
- (vii) ਰੈਡੀਕਲ ਨਾਰੀਵਾਦ।
- (viii) ਕੰਨਿਆ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ।
- (ix) ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ।
- (x) ਦੁਲਹਨ ਬਰਨਿੰਗ ਕੀ ਹੈ ?

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
3. ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਮਰਡੋਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿੰਗ ਰੂੜੀਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ? 15
5. ਜੇਡਰ ਪਛਾਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਾਰੀਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ? ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨਾਰੀਵਾਦ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
7. ਪੋਸਟ-ਆਧੁਨਿਕ ਨਾਰੀਵਾਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਇਹ ਰੈਡੀਕਲ ਨਾਰੀਵਾਦ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ? 15

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੱਚੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ? ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ। 15
9. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15